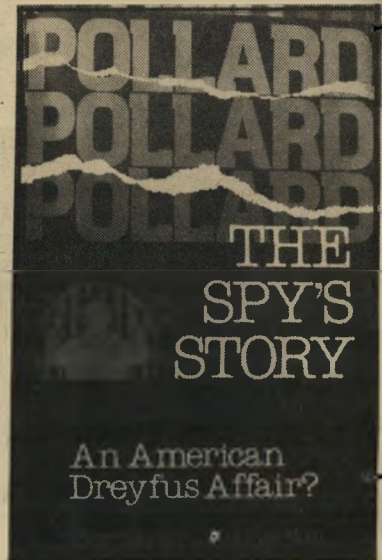

אחותו של ג'ונתן פולארד באה לארץ עם דיוויד ידדה. היא סיפרה לדפנה ברק על אחיה, גיסחה וכל הפרשה

אינני יודעת כדיוק אם היה "חברתי". היו לו חברים. לא זכור לי שהוא התעניין דווקא בספיריטואליזם או סירטריגול.

גר שם, חיפה

ג'ונתן היה תמיד עמוס בעבודה. הוא לא יכול היה לספר לי על עבודתו החשאית. הוא לא נראה לי

סיסרו של אבי און
היא הולכת למות

מתח או מיסטורי במיוחד, לפני שזה התפוצץ. הייתי אמורה לבקר אותו ואת אן בחגיהודיה. פיתאום טילפנה אמי ואמרה שהוא נעצר. היו אז פירסומים שונים. כתבו שהוא מרגל לטובת פאקיסטאן, מרגל לטובת אני לא זוכרת... זה נשמע פנטסטי.

חשבתי שמישהו יטלפן אלי ויאמר לי שהוא חלום, או שתפסו את האיש הלא-נכון. איש לא אמר. כשפגשתי לבסוף את ג'ונתן, שאלתי אותו: "למה?" הוא ענה: "כי אני ישן היום טוב יותר בליה".

אני מרגישה נהדר כאזרחית אמריקאית, אבל אני גם ציונית. אין כל סתירה בין שתי הזהויות. ג'ונתן יודע שאני פה. הוא אמר לי שאובר אחת אחרי שבועיים של שהייה בישראל.

אני מבקרת אותו פעם בחודש. אן, במשך שעות, הוא מרצה לפני על ההיסטוריה של ע"ישראל, מילחמות, הישרדות, חיל-האוויר הישראלי. הוא שולח לי מאמרים על ישראל. הוא מאוד מעורב במה שקורה כאן. הוא אולי "גר", ככלא, אבל הוא חי פה. הוא הסביר לי היכן לבקר בירדן שלים, היכן בתל-אביב. הוא חולם להיות פה.

ג'ונתן הוא כזה. הוא אידיאליסט, כותב שירה. הוא לא עלה לארץ לפני שנים, מפני שרצה שיהיה לו מה להציע. הוא רצה ללמוד. אבא שלי תמיד אמר לו: "אם אתה

* השם: פולארד, סיפור המרגל — פרשת-דרייפוס אמריקאית" מאת ברנד הנורסון.

שני מדרג

רוצה לעלות לארץ-ישראל, קודם תלמד: שלא תיהפך למעסה..."

"קיברו אותי בישראל!"

ג'ונתן ואן היו זוג נהדר. "היו" — מפני שלרעתי אן עומדת למות.

אני חייבת להכין עצמי לכך. גם אם לא, כשתשחרר — תהיה במצב בריאותי נורא.

לאן יש מחלה הנקראת "ביליארי-דיסקנוזיה". זוהי מחלה נדירה ביותר, שבה אין הגוף מייצר חומר המפרק סוגי-מוזון. בהיעדרו, נוצרים חורים בקיבה. זה מכאיב נורא.

אן הולכת כפופה עד הריצה, מרוב כאבים. אין היא יכולה להתיישר. היא היתה נערה יפהפיה. כיום היא נראית כמו אשה בת 80. שיער שיבה. נורא. היא איבדה מישקל רב, מפני שאינה יכולה לאכול.

לפני שלושה שבועות טילפנה אלי וסיפרה לי שיש לה 41 מעלות חום, והיא שותתת-דם. טילפנתי לשילטר-נותיהכלא, ושאלתי אם כל זה נכון. ענו לי: "כן".

שאלתי: "או מה יש לה?" ענו לי: "שפעת קלה...". בשחית-טלפון לא מכבר היא בכתה: "אני הולכת למות. קיברו אותי, בבקשה, בישראל...".

שילטונות-הכלא אומרים שהיא מע-מירה פנים כאילו מצבה חמור מכפי שהוא באמת, ושאינה כה חולה. אשה צעירה, המקבלת 30 גולדות ליום — היא חולה, או לא?

ג'ונתן נמצא בבירוד כשלוש שנים. הוא לכר במשך 23 שעות ביממה, פרט לימי שבת וראשון. אז הוא לכר במשך 24 שעות ביממה.

מומחים אומרים שאחרי שלושה חודשים כאלה, ניתן להשתגע. הוריי מבקרים אותו בדיוק בשעות אלה. הוא לא מעודכן במדוייק לגבי מצבה של אן.

האם חס בריגשי-אשמה? הוא לא היה יכול לצפות שאן תסתבך. לג'ונתן היה מותר להביא חומר חסוי הכיתה. הוא היה בדרגה די בכיר. רה.

אני מרחמת על רפי איתן, מפני שהוא צריך לחיות עם עצמו. אולי יש לאיש גם צדדים חיוביים, אבל התנהגותו בפרשה, והתנהגותה של ישראל...

ג'ונתן מוכיר רבות את אביאם סלע. הוא אהב אותו, חשב שהוא ברנש מבריק, דינאמי. הוא אהב לעבוד איתו. איך הוא מרגיש כלפיו כיום? הוא מרחם עליו, על-כך שאיבד את מישר רתו (מפקד בסיס תל-נוף) ואינו יכול להשיג עבודה. נאמר לנו שהוא מחפש, במשך חודשים, עבודה.

ג'ונתן מרגיש נורא לגבי מה שקורה לאן.

"רוזן היה טיפש!"

אני משתגעת להבין מה קרה אשם בשגרירות הישראלית, מי נתן את ההוראה שלא להכניס את ג'ונתן ואן.

ג'ונתן סיפר לי שהוא קיבל הוראה ברורה, שבמיקרה ויילכד — יפנה מייד לשגרירות. אינני חושבת שהוא שיקר בנקודה זאת. למה לו? מצד שני, זה נראה לי תמוה. כיצד יכולה היתה ישראל להברית אותו מהשגרירות?

הפנייה לשגרירות גם הפלילה אותו. בו במקום! מי נתן את ההוראה? ברור לי שזה לא השגריר-לשעבר, מאיר רוזן. הוא היה אומנם טיפש, אבל בוודאי טילפן לישראל.

קל לי לזרוק את האשמה על רפי איתן, אבל אינני יודעת לבטח. אולי זה היה מישהו גבוה ממנו.

כאשה צעירה, אני מקריבה המון בגלל המצב הזה. אני פשוט עוסקה עם זה כל הזמן. אני לא יכולה להקדיש עצמי ללימודי-המוסיקה ולהתקדם כמו שתיכננתי. זה מפריע לעבודתי התי-קינה, מפני שאני חייבת לטלפן, בעת העבודה, ולטפל בבעיותיה של אן ובסידורים הדרושים.

"הוא לא מרגל!"

הייתי רוצה לחזור ולפתח את חיי הפרטיים. אני לא אשת-ציבור. נכון ששנים נמצא גילו בעצמן תכונות ציבוריות. אבל...

התלבטתי רבות בקשר למונח "מרגל".

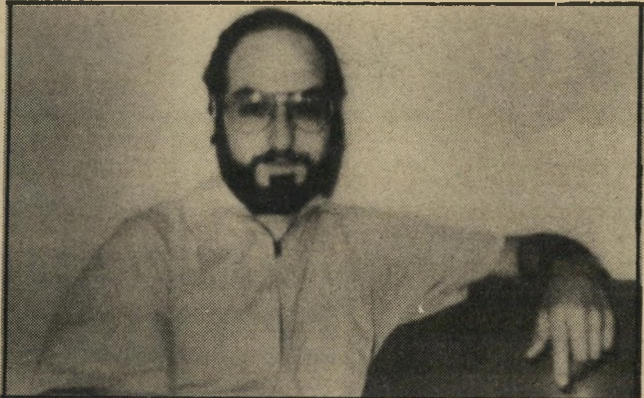
ג'ונתן לא הסכים לקחת כסף תמורת שרותיו לישראל. הרי אילו רצה בכסף — יכול היה למסור את אותו המידע לערבים תמורת הורקסוף! למונח "מרגל" אין כל משמעות במיקרה של ג'ונתן. הוא מרגיש — ובוודאי שריברנו על כך — שכל יהודי, כאשר הוא, היה נוהג כך.

המידע שמסר לישראל לא היה נגד ארצות-הברית. הייתי רוצה שיותר אנשים יידעו את האמת בארץ. ג'ונתן פולארד היה צריך להיות פה גיבור! הוא לא סיפר לי דבר. היינו מאוד קרובים, אבל במונחים אחרים. אן אמרה לי שלא חשה מרומה עלי-יד, שהיא מצדיקה אותו ככל.

"אם יונתן יעלה..."

שבאתי-בטיסה ארצה, ביקשתי שיחליפו לי מקומות במטוס, והזהרתי בשמי. מייד הטייס הזמין אותי אליו, לתא-הטייס, וסיפר לי שאביאם סלע למד בכיתה מתחתיו. הוא דיבר בכזה חום על ג'ונתן ואן! אני נמצאת רק כמה שעות בישראל. אני מרגישה מוזר. פיתאום כולם סביבי יהודים: הטייס, הנהגים, הריילות. אני בפעם ראשונה בישראל. אני מתכוונת לפגוש כאן כמה שיותר אנשים, לנסות ולהכיר את הארץ. אם ג'ונתן רוצה לבוא לגור פה — הוא בוודאי יגרור אותי אחריו. למרות שהוא צעיר ממני, יש לו השפעה אדירה עלי. הוא תמיד יעץ לי מה לקרוא, גרם לי להתעניין במוסיקה. כשהייתי נשואה טריה והוא היה סטודנט, היה לנו "הסכם": ג'ונתן היה אמור לתת לי שיעורי-נגינה תמורת זה שיאכל אצלי. הוא היה מגיע, אוכל איתי ועם בעלי, השיחה התגלגלה. שיעורי-הנגינה נדחקו הצידה. מה זה כבר חשוב היום.

צילום: אבי ורדמן

פולארד הצעיר בבית אחותו, מי נתן את ההוראה?